

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5307/2544

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกเชฟเวอร์โจทก์ นาย จตุพร เสาร์รักษาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 200, ป.วิ.อ. มาตรา 198, ป.วิ.อ. มาตรา 201,

พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมแต่เพียงว่า "เสนอวันนี้ศาลอนุญาตให้อุทธรณ์ใน ปัญหาข้อเท็จจริงได้ จึงรับอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมสำเนาให้โจทก์และจำเลย การส่งไม่มีผู้รับโดยชอบ ให้ปิดหมาย" และข้อความในหมายนัดที่ส่งถึงจำเลยมีเพียงว่า "โจทก์ร่วมอุทธรณ์ได้ส่งสำเนา อุทธรณ์มาพร้อมหมายนัดนี้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงแจ้งมาเพื่อทราบ" ซึ่งข้อความในหมายนัดนั้นไม่ ชอบเพราะศาลชั้นต้นมิได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 200 แต่เมื่อหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ส่งให้ไม่ได้เพราะไม่ได้ระบุเลขที่บ้านจำเลย และ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งใหม่ว่า ให้ส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์โจทก์ร่วมให้แก่ทนายจำเลยการส่งถ้าไม่ มีผู้รับโดยชอบให้ปิดหมาย และในหมายนัดที่ศาลชั้นต้นส่งถึงทนายจำเลยใหม่นี้มีข้อความ ว่า "โจทก์ร่วมยื่นอุทธรณ์ให้จำเลยแก้อุทธรณ์ภายใน 15 วันนับแต่วันที่รับหมายนี้ ได้ส่งสำเนา อุทธรณ์มาพร้อมหมายนี้จึงแจ้งมาเพื่อทราบ" แล้วมีการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์โจทก์ร่วมให้ แก่ทนายจำเลยโดยวิธีปิดหมายดังนั้นไม่ว่าบ้านที่ถูกระบุในรายงานการเดินทางว่าเป็นบ้าน ไกลเคียงกับบ้านที่ปิดหมายนั้นจะอยู่ห่างไกลจากบ้านของทนายจำเลยดังที่อ้างหรือไม่ก็ตาม แต่ เมื่อการดำเนินการของศาลชั้นต้นในการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ตลอดจนข้อความที่ปรากฏ ในหมายนัดที่ส่งให้แก่ทนายจำเลยเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและเมื่อตรวจดูรายงานการ เดินทางแล้วเชื่อว่าการปิดหมายไว้ที่บ้านของทนายจำเลยตามที่อยู่ที่แจ้งไว้จริงถือได้ว่า ศาลชั้นต้นดำเนินการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์โจทก์ร่วมให้อีกฝ่ายหนึ่งแก่ ตามที่บัญญัติไว้ใน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 198, 200 และ 201 โดยชอบแล้ว จำเลยไม่เคย กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกมาก่อนจำนวนเงินตามเช็คไม่สูงมากนัก จำเลยประกอบอาชีพ ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเคยร่วมงานกับโจทก์ร่วมรับเหมาก่อสร้างให้แก่รัฐภายใต้ภาวะทางเศรษฐกิจ ของบ้านเมืองกำลังตกต่ำเช่นปัจจุบันหากจำเลยจะต้องถูกลงโทษถึงจำคุกและอยู่ในเรือนจำภายใน ระยะเวลาอันสั้นแล้วน่าจะไม่เป็นผลดีต่อการแก้ไขให้จำเลยเป็นคนดีของสังคมได้ โทษจำคุกจึงให้ รอการลงโทษไว้โดยให้ลงโทษปรับอีกสถานหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อประมาณปลายเดือนพฤษภาคม 2539 วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยกับ ห้างหุ้นส่วนจำกัดสุรพรการโยธาาร่วมกันออกเช็คธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อย ตลาดพงษ์เพชร จำนวนเงิน 139,500 บาท มอบให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกเชฟเวอร์ ผู้เสียหาย เพื่อชำระหนี้ค่าจ้างมะตอย (แอสฟัลต์) อันเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย ต่อมาเมื่อ ถึงกำหนดเวลาใช้เงินตามเช็ค ผู้เสียหายได้นำเช็คไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารตามเช็คตามวิธีการ

ของธนาคารปรากฏว่าธนาคารตามเช็คได้ปฏิเสธการจ่ายเงินเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2539 เวลากลางวัน โดยให้เหตุผลว่า "โปรดติดต่อผู้สั่งจ่าย" ทั้งนี้ จำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดสุรพรการโยธาร่วมกันออกเช็คฉบับดังกล่าวโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้นและออกเช็คให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็คนั้น ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(1)(3) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำเลยให้การปฏิเสธระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น

ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกเชฟเวอร์ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ร่วมอุทธรณ์โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(1)(3) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ให้จำคุกจำเลยมีกำหนด 2 เดือนจำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อประมาณปลายเดือนพฤษภาคม 2539 จำเลยซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดสุรพรการโยธา ได้ออกเช็คพิพาทสั่งจ่ายเงินจำนวน 139,500 บาท ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2539 ให้โจทก์ร่วม เมื่อเช็คดังกล่าวถึงกำหนดโจทก์ร่วมนำเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินให้เหตุผลว่า "โปรดติดต่อผู้สั่งจ่าย" มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ สมควรวินิจฉัยตามฎีกาข้อ 5 ของจำเลยเป็นประการแรกว่า ในการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์นั้นได้มีการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์โจทก์ร่วมเพื่อให้จำเลยแก่ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้โดยชอบหรือไม่ เห็นว่า ปรากฏในสำนวนเกี่ยวกับคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งรับอุทธรณ์โจทก์ร่วมตลอดจนรายงานการเดินหมาย ผลการส่งหมายและคำสั่งศาลชั้นต้นเกี่ยวกับการสั่งให้ส่งหมายว่าศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์โจทก์ร่วมแต่เพียงว่า "เสนอวันนี้ศาลอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ จึงรับอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมสำเนาให้โจทก์และจำเลย การส่งไม่มีผู้รับโดยชอบให้ปิดหมาย" และมีข้อความในหมายนัดที่ส่งถึงจำเลยว่า "โจทก์ร่วมอุทธรณ์ได้ส่งสำเนาอุทธรณ์มาพร้อมหมายนัดนี้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงแจ้งมาเพื่อทราบ" ซึ่งข้อความในหมายนัดนั้นไม่ชอบ เพราะศาลชั้นต้นมิได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 200 แต่ก็ได้มีการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมให้แก่จำเลยตามที่ปรากฏในคำฟ้องซึ่งปรากฏว่าส่งให้ไม่ได้เพราะไม่ได้ระบุในหมายนัดว่าบ้านจำเลยอยู่หมู่ที่เท่าใด แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งใหม่ว่า ให้ส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์โจทก์ร่วมให้แก่ทนายจำเลย การส่งถ้าไม่มีผู้รับโดยชอบให้ปิดหมายและในหมายนัดที่ศาลชั้นต้นส่งถึงทนายจำเลยใหม่นี้มีข้อความว่า "โจทก์ร่วมยื่นอุทธรณ์ให้จำเลยแก่อุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายนี้ ได้ส่งสำเนาอุทธรณ์มาพร้อมหมายนี้จึงแจ้งมาเพื่อทราบ" แล้วได้มีการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์โจทก์ร่วมให้แก่ทนายจำเลยตามที่ปรากฏในใบแต่งตั้งทนายความของจำเลย การส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ครั้งนี้ส่งได้โดยการปิดหมายดังนั้น ไม่ว่าบ้านที่ถูกระบุในรายงานการเดินหมายว่าเป็นบ้านใกล้เคียงกับบ้านที่ปิดหมายนั้นจะอยู่ห่างไกลจากบ้านของทนายจำเลยตามที่จำเลยอ้างในฎีกาหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อการดำเนินการของศาลชั้นต้นในการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ตลอดจนข้อความที่ปรากฏในหมายนัดที่ส่งให้แก่ทนายจำเลยเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและรายงานการส่งหมายซึ่งผู้ส่งหมายได้วางแผนที่ตำแหน่งที่ตั้งบ้านที่ปิดหมายประกอบไว้ เมื่อตรวจดูทั้งหมดแล้วน่าจะเชื่อว่ามี การปิดหมายไว้ที่บ้าน

ของนายจำเลยตามที่อยู่ที่แจ้งไว้จริงถือว่าศาลชั้นต้นดำเนินการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ โจทก์ร่วมเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งแก้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 198, 200 และ 201 โดยชอบแล้วเมื่อครบกำหนดแก้อุทธรณ์ปรากฏว่า จำเลยไม่แก้อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นจึงส่งสำนวนขึ้นมาให้ศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษานั้น จึงเป็นการที่ศาลชั้นต้นได้ ปฏิบัติโดยชอบในการส่งรับอุทธรณ์โจทก์ร่วมและส่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งโดยชอบแล้ว ศาลอุทธรณ์จึง มีอำนาจที่จะพิจารณาและพิพากษาอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมต่อไปได้ โดยไม่เป็นการขัดต่อวิธีการ ตามที่บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ได้ วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวนี้ไว้ในคำร้องขอคัดค้านการพิจารณาอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นของ ศาลอุทธรณ์ฉบับลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2542 ไว้ชอบแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้นแต่ตาม พฤติการณ์แห่งคดีไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยกระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกมาก่อนจำนวนเงินตาม เชื้อชีพพาทก็ไม่สูงมากนัก จำเลยประกอบอาชีพธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเคยร่วมงานกับโจทก์ร่วม ทำงานรับเหมาก่อสร้างให้แก่รัฐ ภายใต้ภาวะทางเศรษฐกิจของบ้านเมืองกำลังตกต่ำเช่นปัจจุบันนี้ หากจำเลยจะต้องถูกต้องโทษถึงจำคุกและอยู่ในเรือนจำของกรมราชทัณฑ์ภายในระยะเวลาอันสั้น แล้ว น่าจะไม่เป็นผลดีต่อการที่จะแก้ไขอบรมให้จำเลยเป็นคนดีของสังคมได้ จึงสมควรให้อีกศาล จำเลยได้ประพฤติดนเป็นพลเมืองดีต่อไปแต่เพื่อให้จำเลยหลบจำ สมควรลงโทษปรับอีกสถาน หนึ่งด้วย"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษปรับจำเลย 3,000 บาท อีกสถานหนึ่ง โทษจำคุกให้รอการ ลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ถ้าไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ปรีดี รุ่งวิสัย · เรื่องฤทธิ์ ศรีวรรณะ · สมศักดิ์ เนตรมัย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5307/2544>